

حذف موسوی، بی نتیجه گی حرکت خلاف عقربه های زمان

منصور امان

ارزش های انسانی فراتر از قانون

لیلا جدیدی

تفسیر خبری جنگ صدا - ۲۴ مهر

کنارگرفتن میرحسین موسوی از رقابتهای ریاست جمهوری، حاشیه ای بردو متن است که نقطه پایان اولی، بسا پیشتر از این گذاشته شده بود و دومین درحال نگاشته شدن است. سماجت رقت بار "اصلاح طلبان" جمهوری اسلامی برای دور کردن پایان اجتناب ناپذیر "پروژه دوم خرداد"، با حذف موسوی بی نتیجه گی دویدن در جهت خلاف عقربه های زمان را روشن تر از هرگاه دیگر در برابر طیفهای گوناگون "جبهه دوم خرداد" به نمایش درآورد. و در سوی دیگر، این تحول شناسه های دورانی که جمهوری اسلامی در آن به سر می برد را باتاکیدی دوچندان، برسر دست می گیرد.

از همان هنگامی که حجت الاسلام خاتمی، نخستین روزکاری خود را در مقام ریاست جمهوری برای بار دوم آغاز کرد، انتهای یک دوره در حیات جمهوری اسلامی در چشم انداز قرار گرفت. ناکامیهای مجلس و دولت "اصلاحات" در پیشبرد جدال برسر قدرت و حتی بیرون رانده شدن از مجلس، سرنوشتی که در فلک "دوم خرداد" نقش بسته بود را تنها پررنگ می کرد. از اسب نشانی نمانده بود و سوارکاران گریزی از ماندن در کنار راه نداشتند.

شکست "پروژه اصلاحات" می توانست به یک شکست در پهنه برنامه سیاسی محدود بماند، هرگاه درحوزه ی ساختاری و تشکیلاتی "جبهه" ایجاد شده می توانست از پیامدها و آثار آن خود را برکنار بدارد. حفظ انسجام درونی و پیرو آن نگاه داشتن حداکثر توان "دوم خرداد"، برای یک عقب نشینی منظم حیاتی به نظر می رسید و همزمان می توانست در توازن با باند ولایت فقیه، دست کم بخشی از وزن سیاسی آن را حفظ کند.

توافق برسر به میدان فرستادن میرحسین موسوی، درحقیقت برای گردآوردن گرایشهای مختلف "جبهه دوم خرداد" پیرامون یک پلاتفرم جدید و از این راه رویارویی با تهدید تلاشی تشکیلاتی، یک راه حل در دسترس به نظر می رسید. نشانه های دورشدن رویکردها از یکدیگر و دوخته شدن کیسه های جداگانه برای دوران ریاضت پس از "دوم خرداد"، از هنگام انتخابات مجلس هفتم آغاز شده بود. حجت الاسلام کروبی و "جامعه روحانیون مبارز" او، آقای نبوی یا آقای محمدرضا خاتمی، هریک با انگاشتهای

ویژه خود از "چانه زنی"، دوراندیشانه به ارزیابی وضعیت خود در آستانه از دست دادن قوه مقننه نشسته بودند. ادامه یافتن این روند تا برش انتخابات ریاست جمهوری، هیچ مفهوم دیگری جز قطعیت یافتن تلاشی جبهه مزبور نداشت. امری که مستقل از تضعیف عمومی جناح مغلوب، شانس آن برای به حساب آمدن در معادلات آتی به عنوان یک فاکتور موثر را به میزان ملاحظه پذیری کاهش می داد. آنگونه که کمی بعدتر آشکار شد، طرح کاندیداتوری آقای موسوی، نقطه مشترکی می بایست باشد که کلیه گرایشهای "جبهه دوم خرداد" درچالش انتخابات ریاست جمهوری، یکدیگر را در آن باز یابند.

ناگفته روشن است که برنده بیرون آمدن آقای موسوی یا هرنامزد دیگر "دوم خرداد" از انتخابات مزبور، حتی برای خوش بین ترین اعضای آن نیز اگر نه غیرممکن، دست کم نامحتمل به نظر می رسید. اما آنچه که بیش از یک شکست جدید در رقابتی دیگر اهمیت داشت، حفظ انسجام درونی، باقی ماندن در صحنه ی سیاسی جمهوری اسلامی به عنوان یک نیروی اعتناپذیر و در مجموع، کسب آمادگی برای ورود به دوران پس از خاتمی بود.

برای روشن شدن میزان خیالبافی نهفته در این طرح، نیازی به انتظار برای آغاز جدی رقابتهای جناحی برای انتخابات نبود. تقریباً همزمان با اعلام تمایل "جبهه دوم خرداد" به نامزدی موسوی، آقای سلامتی، دبیرکل سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی - یک جریان پرنفوذ "جبهه" یاد شده - پای یک کاندیدای دیگر را به میان کشید. وی، حجت الاسلام هاشمی رفسنجانی را به کاندید نمودن خویش فراخواند و همزمان از حملات صورت گرفته علیه او در جریان جدال برسر مجلس ششم عذر تقصیر خواست. رویکرد فرصت طلبانه و کرنش آمیز مزبور، تمام حقیقت تلنبار شده در ایده ی وفاق "اصلاح طلبان" را روی میز گذاشت. به همین صورت، حذف آقای میرحسین موسوی، آینده "جبهه" ی آنان به مثابه قالب کهنه ی وضعیتی که تکرار ناپذیر است را نمایش داد.

شتاب تحولات از سطح دریافت و امکانات آقای سلامتی یا حجت الاسلام کروبی فراتر رفته است و واکنش آنان در برابر شرایط جدید، دست زدن به تدابیری است که مهمترین ویژگی آنها با عدم پایداری در مقابل ضرب انگشت واقعیات متمایز می گردید.

روز ۱۰ اکتبر، روز جهانی مبارزه علیه اعدام است. از هم اکنون، سازمانها و نهاد های بین المللی و همچنین مدافعان حقوق بشر در سراسر جهان، اقدام به برگزاری کنفرانسها، راه پیماییها و میتنگها، در اعتراض به این اقدام غیر انسانی

کرده اند.

درهمین زمینیه، از روز ۶ اکتبر، کنفرانسی چهار روزه در مونترال کانادا برگزار شده است. در این کنگره تعدادی از کسانی که به خطا محکوم به اعدام گشته بودند، در جایگاه شاهد قرار گرفته و بر غیرانسانی بودن این حکم شهادت دادند. همزمان، محققان و حقوق دانان، عادلانه بودن حکم اعدام را زیر سوال برده و جامعه شناسان و سیاستمداران، بی اثر بودن آن را در مبارزه با جنایت مورد بحث قرار دادند. همچنین، مدافعین حقوق بشر، بر جنبه ضد انسانی این قانون پای فشرده.

این در حالی صورت می گیرد که سازمان عفو بین الملل که از پیشتازان جنبش علیه مجازات اعدام است و فعالانه در این کنفرانس نیز شرکت دارد، طی یک فراخوان خواستار اقدام فوری برای نجات جان یک زن ۳۳ساله ایرانی به نام فاطمه حقیقت پژوه گشته است.

در این فراخوان گفته شده، فاطمه حقیقت پژوه، متهم به قتل همسرش می باشد زیرا همسر او می خواسته به دختر ۱۵ ساله این زن که حاصل ازدواج پیشین او بوده، تجاوز کند. شوهر این زن همچنین گفته است که دختر او در قماربه مرد دیگری باخته است. حکم اعدام فاطمه با تصویب دادگاه عالی قضایی قرار است در سیزده

اکتبر ۲۰۰۴ (۲۲ مهر ماه) اجرا شود.

حکومت ولایت فقیه در حالی این حکم جنایتکارانه را صادر کرده است که قاضی و افسران نظامی متهم به تجاوز به عاطفه رجبی که اخیراً اعدام شد، همگی آزاد شده اند.

جمهوری اسلامی هنوز یکی از معدود کشورهای جهان است که این حکم ناعادلانه را نه تنها از قوانین خود حذف نکرده بلکه، به دفعات از آن استفاده می کند. تاکنون ۸۰ کشور جهان حکم اعدام را از قوانین

خود حذف کرده اند و بسیاری دیگر اگر چه در قوانین خود این مجازات را منظور کرده اند اما از به کارگیری آن دوری می جویند.

بنا به گزارش سازمان ملل در سال ۲۰۰۳، ۸۳ درصد از اعدامهای صورت گرفته، در کشورهای چین، ایران، آمریکا و ویتنام بوده است.

صدای اعتراض آمیز مردم جهان علیه حکم اعدام، در دفاع از ارزشهای انسانی ای است که فراتر از قانون قرار می گیرد. مجازات اعدام، نفی حقوق بشر است زیرا ارزشهای انسانی در آن نادیده گرفته می شود. این حکم در اکثر مواقع در دادگاههای ناعادلانه و یا به دلایل سیاسی صادر می شود و در میزان وقوع جنایت تاثیری نداشته است. از سوی دیگر و در صورت بیگناه اعدام شدن فرد، راه بازگشت باقی نمی گذارد.

احکام اعدامی که در جمهوری اسلامی صادر می شود، نقض کامل حقوق بشر و کنوانسیون بین المللی حقوق سیاسی - مدنی سازمان ملل که ایران در آن عضویت دارد، می باشد.

مدافعین حقوق بشر اکتبر را به ماهی برای مبارزه همه جانبه علیه قانون اعدام در حکومت ولایت فقیه و دیگر رژیمهای ستمگر تبدیل خواهند کرد.

۲۰ مهر ۱۳۸۳